

Sentralt venekateter (SVK) - nålefrie koblinger og desinfeksjonshetter

Gjelder for: []
Dokumenttype: Prosedyre
Sist endret: 01.10.2023

1. HENSIKT

Sikre rett bruk og beskrive rutiner for nålefrie koblinger med tilhørende desinfeksjonshetter. Forhindre okklusjon av kateterlumen.

2. ANSVAR

Helsepersonell som håndterer SVK har ansvar for ha nødvendig kunnskap og kompetanse ved utførelse av oppgaver som involverer innleggelse, håndtering og fjerning av SVK, inkludert infeksjonsforebyggende tiltak.

Nålefrie koblinger skal kun brukes i avdelinger der personalet har fått opplæring i bruken av disse. Om ikke skal treveiskraner benyttes.

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Hovedprinsipper

Prosedyren [Sentralt venekateter \(SVK\) - hovedprinsipper generelle \(1\)](#) gjelder overordnet for all håndtering av SVK.

Se også øvrig kunnskapsgrunnlag:

- [Forebygging av infeksjoner ved bruk av intravaskulære katetre – nålefrie koblinger](#)
- VAR kunnskapsstoff: [Sentrale venekatetre: nålefrie koblinger](#)

Lokale prosedyrer

Desinfeksjonshetter:

Bruk alltid nålefrie koblinger med **tilhørende desinfeksjonshetter** inneholdende ≥ 70 % alkohol, som skiftes etter hver frakobling. Desinfeksjonshetter skal ikke brukes til barn. Desinfeksjonshetter beskytter kun **membranen** på den nålefrie koblingen. Resten av koblingen og kateterløpet håndteres med samme aseptiske teknikk som uten desinfeksjonshette.

3.2 Produktbeskrivelse

- Nålefri kobling påføres kateterets ende og hindrer tilbakestrømning av blod.
- I nålefrie koblinger kan det tilsettes sprøyte (uten kanyle) eller infusjonssett.
- Sprøyte med luer-lock anbefales til injeksjon.
- Bilder som viser produkter i bruk ved SiV HF:

MaxPlus™ Clear nålefri koblinger

DualCap desinfeksjonshette

3.3 Skiftning av nålefri kobling og infusjonssett

- Skift nålefrie koblinger minst hver 7. dag, men ikke oftere enn hver 4. dag (1).
- Skifte av nålefrie koblinger bør skje i forbindelse med planlagte til- eller frakoblinger.
- Kateter som brukes sjeldnere enn hver 7. dag:
  - Nålefri kobling skiftes når kateteret skylles.
- Fyll den nye koblingen med NaCl 9 mg/ml før den kobles på.
- Benytt aseptisk teknikk
- Skiftes umiddelbart ved mistanke om kontaminasjon:
  - Uten synlig søl: Desinfiser med klorheksidinsprit 5 mg/ml og la lufttørke.
  - Synlig tilsølt kateterende: Bytt til sterile hansker og fjern sølet med sterile kompresser fuktet med steril natriumklorid 9 mg/ml, la tørke eller tork av. Desinfiser deretter med sterile kompresser fuktet med klorheksidinsprit 5 mg/ml og la lufttørke.

Spesielle forhold for skifteintervall av infusjonssett **og** nålefri kobling:

Etter endt infusjon	Etter 6 timer	Etter 12 timer	Etter 24 timer
Trombocyt-konsentrater, Albumin, koagulasjons-faktor og Kiovig/Octagam.	Erytrocytt-konsentrat: Blodtransfusjonssett skiftes etter endt infusjon eller maks 6 timer.	Propofol: Infusjonssett, treveiskraner/nålefrie koblinger og legemiddel.	Lipidløsninger: Infusjonsvæsker/parental ernæring, legemidler som inneholder lipidopløsning eller rene lipidopløsninger, inkludert treveiskran/nålefri kobling og infusjonssett.
Referanse: Transfusjon av blodprodukter . Blodprodukter skal fortrinnsvis gis perifert.			

3.4 Utstyr og utførelse for skiftning av nålefri kobling

For spesifikk beskrivelse se aktuell prosedyre:

- [Sentralt venekateter \(SVK\) - håndtering og fjerning av tunnelert og ikke-tunnelert kateter hos voksne](#)
- [PICC-line - håndtering og fjerning av perifert innsatt sentralvenøst kateter \(SVK\)](#)
- [Stell og bruk av Midline-kateter](#)
- [Stell og bruk av BullPup-kateter \(mini-midline intravenøst kateter\)](#)

3.5 Skiftning av desinfeksjonshette

- Byttes ved hver frakobling
- Garantert virketid på 7 dager (DualCap)
- Hvis desinfeksjonshetten har falt av, kan en ny settes på uten ytterlig desinfeksjon. Forutsatt at den nålefrie koblingen ikke forventes brukt før minimum virketid er overholdt og det ikke er synlig søl på membranen.
- Ved synlig søl på membranen fjernes sølet først med sterile ikke-vevede kompresser fuktet med NaCl 9 mg/ml før ny desinfeksjonshette settes på. Bruk aseptisk teknikk.

3.6 Dokumentasjon

- I pasientjournal: Utført skifte av nålefri kobling

4. GENERELT

5. INTERNE REFERANSER

- [1.6.2.1.7.9](#) [Transfusjon av blodprodukter \(erytrocyttkonsentrat, trombocyt-konsentrat og plasma\)](#)
- [1.6.2.6.2.1](#) [Sentralt venekateter \(SVK\) - hovedprinsipper generelle](#)
- [1.6.2.6.2.3](#) [Sentralt venekateter \(SVK\) - håndtering og fjerning av tunnelert og ikke-tunnelert kateter hos voksne](#)
- [1.6.2.6.2.4](#) [PICC-line - håndtering og fjerning av perifert innsatt sentralvenøst kateter \(SVK\)](#)

[1.6.2.6.3.2](#)

[Stell og bruk av Midline-kateter](#)

[1.6.2.6.3.4](#)

[Stell og bruk av BullPup-kateter \(mini-midline intravenøst kateter\)](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

[Forebygging av infeksjoner ved bruk av intravaskulære katetre - FHI](#)

7. VEDLEGG